

Katselmus Saajos Kiinteistöt Oy:n tiloihin Puistokatu 21, Lohja

Aika: 3.11.2015 klo 10.00 – 11.00
Paikka: Lohja, kaupungintalo Monkola, kokoushuone Riihi
Läsnä: Seppo Saajos, Saajos Kiinteistöt Oy
Sara Tamsaari, rakennustutkija, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
Anitta Ojanen, kaavoitusarkkitehti, Lohjan kaupunki
Kaisa Långström, kavasuunnittelija, Lohjan kaupunki

Asia:

Katselmus järjestettiin korttelissa 343 olevien rakennusten mahdollisten suojeluarvojen alustavaa arviointia varten liittyen korttelissa käynnissä olevaan asemakaavan muutokseen.

Taustatietoja

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo /Sara Tamsaari on antanut 10.7.2015 palautteen 1.-30.6.2015 nähtävilläol-leesta korttelin 343 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja suunnittelun lähtökohdis-ta;

Kaavamuutoksen tavoitteena on tutkia korttelin 343 tontin 6 rakennusoikeuden kasvattamista sekä muuttamista asuinrakentamiseen. Maakuntamuseo katsoo, että kaavan päätavoite ei ole ristiriidas-sa rakennetun kulttuuriympäristön arvojen kanssa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman liiteaineistossa on alustavasti esitelty alueen rakennuskan-taa. Esittelyä tulee tarkentaa täsmentämällä rakennusten suunnittelijatiedot sekä lisäämällä kuva-materiaalia. 1950-luvulta lähtien rakentuneen tehtaan osalta on syytä esitellä eri rakennusvaiheet sekä rakennuksessa tapahtuneet muutokset pääpiirteittäin.

Lohjan kaupungin rakennusvalvonnan arkistomateriaaleista on kerätty katselmusta varten historiatietoja / Anitta Ojanen;

- tehdasrakennuksen suunnittelijana on vuosina 1953-1968 ollut työnjohtaja O.Linnansuo
- vuoteen 1973 suunnittelijana on ollut rakennusmestari Harry Dickhoff, jolloin vanha tehdasrakennus on saavuttanut pääosan nykyisestä muodostaan
- vuosina 1974-1990 alueella on ollut suunnittelijana pääosin Insinööritoimisto Oksa & Lahti Oy / Ti-mo Oksa sekä rakennusinsinööri Erik Sammalniemi
- vuonna 2008 tehdasrakennusta on laajennettu, suunnittelijana insinööri Erkki Kamunen
- katselmusta varten kootuissa asemapiirrosaineistossa on näkyvissä alueen rakennusvaiheet pää-piirteittäin

Katselmus ja alustavia johtopäätöksiä

Seppo Saajos kertoi tehtaan toiminnasta, historiasta ja rakennusvaiheista. Sekä tehdasrakennuksissa että toi-mistorakennuksessa ja piha-alueilla tehtiin tutustumiskierros. Samalla rakennuksia oli mahdollisuus valokuvata.

Katselmuksen perusteella Saajoksen tehdastoiminnan kehityshistoria ja rakentamisen tapa ovat aikojen saatos-sa 1950-luvulta lähtien tuottaneet kokonaisuuden, jossa on melko hyvin nähtävissä rakentamisen vaiheet.

Ko. tehdasrakennus ilmentää myös tehdastoiminnan ja -rakentamisen kautta syntynyttä ns. arjen estetiikkaa esimerkiksi isojen lasiseiniä osalta. Suunnittelijoina ei ole toiminut varsinaisia rakennussuunnittelijoita tai arkkitehteja.

Sara Tamsaaren mukaan toimintojen muuttuessa muovautuneen tehdasalueen muutokset on tarkoituksenmu-

kaista mahdollistaa myös jatkossa tehdastoiminnan kehittyessä, huomioiden alueen arvot. Tehdasrakennuksen lisäksi toimistorakennuskin on mielenkiintoinen. Katselmustilaisuudessa ei otettu kantaa alueen mahdolliseen rakennussuojeluun.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen aineistossa ei näillä näkymin tulla esittämään tehdasrakennuksille suojelumerkintää. Kaava-aineistoa täydennetään suunnittelijatiedoin, lisäämällä kuva-aineistoa, avaamalla alueen rakennusvaiheet ja rakennuksissa tapahtuneet muutokset pääpiirteittäin.

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo tulee arvioimaan mahdollisen suojelutarpeen sekä käydyn katselmuksen että lausunnon tulevan valmisteluaineiston perusteella.

Sara Tamsaaren viransijaisuus maakuntamuseolla päättyy vuoden lopulla. Käydyn katselmuksen perusteella saatu näkemys tulee tietoon myös rakennustutkija Tellervo Saukoniemelle, joka tulee jatkossa antamaan lausunnot korttelin 343 kaava-aineistosta.

Jakelu paikallaolijat

Muiston laati Anitta Ojanen 11.11.2015